

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (ज्यौतिषम्) (पञ्चमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (ज्यौतिषम्) - पञ्चमपत्रम्

- विषयः - (क) केशवीयजातकपद्धतिः (ख) भावप्रकाशः पूर्णाङ्काः-100
- निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।
- Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

- प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः - 02 x 20 = 40
- निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।
- Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. चन्द्रस्फुटीकरणार्थं सूत्रं किम् ?
2. ग्रहगतेः का परिभाषा ?
3. शत्रुस्थाने स्थितग्रहस्य दायः कियन्मितो नश्यति ?
4. कदा नैसर्गिकायुः ग्राह्यः ?
5. सूर्यस्य पिण्डायुर्गुणकः कः ?
6. जीवशर्मायुस्साधने दायंशः कतिसंख्याभिः भाज्यते ?
7. लग्नायुषः साधनसूत्रं लिखत ।
8. जातके यदि सूर्यचन्द्रौ बलिनौ तदा आयुः कथं सिध्यति ?
9. नृकरीणां परमायुः कियत् ?
10. “अधिकौजसः” इत्यस्यार्थः कः ?
11. कस्य ग्रहस्य दशा आरोहिणीति संज्ञिता ?
12. “जन्मतन्विन्दोर्वृद्धिषु” इत्यत्र वृद्धिषु इत्यनेन के भावाः गृह्यन्ते ?
13. केशवदैवज्ञस्य ग्रामः कः ?
14. द्युमणिः कः ?
15. त्रिकशब्देन के भावाः ज्ञायन्ते ?
16. कुत्रस्थितः शुक्रः स्त्रीसुखं नाशयति ?
17. भृगुः = शुक्रः, : भृगुसुतः = _____
18. पृष्टोदयराशयः के ?
19. नारीणाम् अक्षमं फलं केषु परिवक्तव्यम् ?
20. सप्तमे कस्य ग्रहस्य स्थित्या बाला शीघ्रं वैधव्यं प्राप्नोति ?
21. कस्मिन् योगे जाता स्त्री ब्रह्मवादिनी भवति ?
22. का रेखा बहु वंशवृद्धिं करोति ?
23. अङ्गुष्ठे यवयुक्ता स्त्री कीदृशी भवति ?

24. दशाधिपानां क्रमं लिखत ।
25. स्पष्टायुरानयनसूत्रं लिखत ।

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ग्रन्थकारः किमर्थम् “आद्यो अब्दः दुस्तरः” इति वदति ? तत्र कर्तव्यताविचारः कः ?
2. साधारं चेष्टागुणक-उच्चगुणक-स्फुटगुणकानयनं निरूपयत ।
3. आयुषः हरणं केन केन प्रकारेण भवति ? साधारं लिखत ।
4. अंशायुसाधनक्रमं ग्रन्थोक्तदिशा विशदयत ।
5. भावप्रकाशग्रन्थस्य मङ्गलाचरणं विलिख्य व्यख्यात ।
6. पञ्चमभावात् चिन्तनीयफलविचारान् संक्षेपेण लिखत ।
7. केशवः किमर्थं “तेभ्योऽतिदृग्भ्यो नमः” इत्युक्तवान् ?
8. कलत्रभावात् चिन्त्यविचारान् विशदयत?

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. चन्द्रस्य द्वादशभावेषु स्थितफलं लिखत ?
2. पद्धतिग्रन्थोक्तदशाक्रमं निरूप्य शुभाशुभत्वनिर्णयः कथमिति प्रपञ्चयत ।
3. दशाप्रवेशकालिकलग्नसाधनं निरूपयत ।
4. द्वादशभावेषु विचारणीयविषयान् निरूपयत।

Filename: S II 5th
Directory: D:\Year 2022-2023 (M.S.P)\Assignments Session 2022-23
Reg\Assignment 2022-23 (New)\Assignment Final Checking 2022-23
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/15/2023 12:02:00 PM
Change Number: 23
Last Saved On: 12/4/2023 5:29:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 252 Minutes
Last Printed On: 12/4/2023 5:53:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,277 (approx.)
Number of Characters: 7,285 (approx.)